EL BE NÈGRE

SETMANARI SATÍRIC.

Any I - Núm. 14 | Barcelona, 22 de setembre de 1931 | Preu: 20 cèntims

La rabassa, morta.
En Companys, viu.

ELS AMICS D'"EL BE NEGRE"

El Mahatma Gandhi no és tal Mahatma ni tal Gandhi, si no un antic soci del "Niu Guerrer"

Ens sembla que ja ha arribat l'hora de dir la veritat, tota la veritat i res més que la veritat, com en *El procés de Mary Dugan*. Per tant, els nostres lectors no s'estranyaran—ja ho devien haver sospitat, segurament—que avui els revelem el com i el què de la personalitat del Mahatma Gandhi.

En Ganhdi — avancem-ho — es diu, de debò, Josep Maria Gandi, i és fill de Barcelona; nasqué al carrer del Bot, 7, 1.er, i fou batejat a l'església del Pi. Ja de jovenet va demostrar la seva genial disposició per a la barrila, l'olla, la gresca i altres activitats per l'estil, totes elles sadollades, que diria un redactor de *La Veu*, del més barcelonisme de l'època.

De grandet, en Josep Maria Gandi va ingressar com a soci de número en el «Niu Guerrer». Va prendre part en la volta a Catalunya en carro, junt amb en Rossinyol i en Cases, participà brillantment en tots els enterraments de la sardina i un dimarts de Carnaval va disfressar-se, amb gran èxit, de monument de Colom. Formà una murga amb l'Utor, l'escenògraf Vilumara i en Planas i

En Gandhi de dies

Casals i també es distingí tirant divans al carrer des dels balcons de les cases poc recomanables.

Vingué, però, l'època en què la barrila clàssicament barcelonina baixà de to—com dirien a *L'Opinió*—i en Josep Maria Gandi partí cap a l'India a la recerca de nous horitzons i de noves possibilitats facecioses. Allí, en un ambient més propici per al desenrotllament de les seves activitats, l'home agafà de seguida un gran crit. Muntà el tinglado de la sal, el pebre, el lli i les cabres i es va posar a fer la guitza a la pèrfida Albió.

Actualment, Josep Maria Gandi arriba al cim de la seva carrera de gran xirinola. Ha anat a Londres en calçotets i embolicat amb un llençol i ha convocat tots els lords i els senyorassos més importants d'Anglaterra a la Conferència de la Taula Rodona, la qual conferència, per completar la barrila, es celebra entorn d'una taula que, naturalment, no és rodona.

Un amic nostre, que també ho és d'en Gandi, de l'època famosa dels quatre gats, acaba d'arribar de Londres on, una de les darreres nits, va trobar en Gandi, correctament vestit de frac, que feia una mica la *bombe* en un cabaret.

—Què voleu que us digui—va confessar-li—, això de fer l'*indio* del matí al vespre arriba un moment que cansa. Una temporada de barrila desfermada, ja està bé, però a la fi un es troba presoner de la seva pròpia obra. L'altra tarda, quan Lord Sankey i Lord Irving em discutien no sé què de les aigües del Ganges, jo pen-

En Gandhi de nits

seva: «Si en Peius et veiés!». I no vaig poder estar-me de dir, baix baixet, a un altre company de gresca que ve amb mi, que també és català: «Aquests lords vénen de l'hort!» I encara riem.

I fent una ganyota de desengany, en Gandi va continuar:

—Sort d'aquestes petites compensacions, si no, aquesta olla perpètua resultaria una tabarra. Ara, no obstant, penso deixar-ho córrer de debò i tornar-me'n a Barcelona, a viure tranquil i assossegat. M'han dit que allà ha format un partit un tal Pociello, i té!, potser me'n faré soci...

Procediments expeditius

S'ha tramès aquest telegrama:

Urgent. 21-IX-31. Batlle Cadaqués. Procediu recerca i captura de tots els Xiraus Palaus que encara restin a la població, per a proveir dues places diputats Barcelona.

— Que es desenganyin: Si volen nivellar el pressupost i que l'Ajuntament nedi en l'abundància, que celebrin les sessions a la «Monumental» i possin l'entrada a pesseta.

DAVANT LES ELECCIONS

Pociello Forradelles s'adreça a l'opinió

El nostre líder, Ramon Pociello i Forradellas, ja fa uns quants dies que, en vista de les eleccions del quatre d'octubre vinent, havia adreçat el seu sospirat i glatit manifest a l'opinió.

Si no que el carter, va errar-se i, en comptes de donar-la a l'opinió, en general, la va dur a la redacció del diari *L'Opinió*. Error ben comprensible, però de totes maneres lamentable; car els de *L'Opinió*, per l'interès que els tenia, servaven amagada i segrestada aquella magnífica peça d'oratòria política.

No: és impossible que aquesta garba de llum s'hagués de perdre dins la tenebra de l'oblit.

Au, transcrivim-la! Vinga!

«Catalans, catalanes, catalanets i catalanetes; germans de tota la Gran Ibèria! Ciutadans del món! Obrers i Camperols sensats!

»M'adreço a l'opinió sensata en el sentit de recomanar el major seny: voteu-me, però voteu-me amb seny; afirmeu el vostre seny votant-me amb mesura. Mesureu la vostra votació amb enteniment! Entengueu les meves explicacions. Expliqueu-les als vostres amics, parents i coneguts i, sobretot, tingueu sempre ben present, ben ferma, ben fita al cap aquesta gran veritat redemptora: *la moneda falsa, perd i no guanya*.

»Catalans, per Catalunya, per les vostres mares i els vostres fills i pels vostres esperits sans, no deixeu de defensar el P. O. R. C.! El P. O. R. C. ha de fer-se cada dia més, i és farà de l'aplec de les voluntats de tots els ciutadans! Visca l'ordre ciutadà i còsmic! Visca en Ramon Pociello i Forradellas, que sóc jo!»

Malgrat els esforços d'en Companys, la rabassa està més morta que mai

L'agitació d'aquests dies al voltant del problema agrari ens ha impulsat, empesos pel desig cada dia més ferm d'informar els nostres lectors d'una manera verídica i infundiosa, a beure a les fonts del conflicte i de la solució, malgrat els perills que les fonts ofereixen, o amb què més aviat amenacen pel setembre. La situació a l'agro, hem pensat tot seguit, no es pecuària sinó pecuniària, i ens hem dirigit, no al senyor Vachier, al senyor Cabré o al senyor Giralt, com hauríem fet en el primer cas, sinó al senyor Companys.

El trobàrem vetllant la rabassa morta. Dos ciris, un a cada costat de la difunta, donaven a l'illustre ex-governador de Barcelona i cap oficial de la minoria esquerrana catalana, un to d'illuminat, perquè cal advertir que els ciris estaven encesos. El senyor Companys, per la seva part, estava neguitós.

No descriurem ara la cambra mortuòria. El nostre diari, contra el que algú, que no citarem, insidiosament insinua — ho direm ben clar, el senyor Valldeperes, de *La Nau* — no és un diari humorístic. Ens limitarem a reproduir la conversa que mantinguérem o sostinguérem amb el líder in partibus infidelium de l'Esquerra. El senyor Companys estava desesperat i silenciós, és a dir, que no parlava. És per això que té un valor més gran la conversa que nosaltres reportarem.

—¿Com ha anat això que es morís?—li preguntàrem.

—No me'n parleu—callà el senyor Companys—; és un drama que ningú vol comprendre. La rabassa feia molt de temps, ja ho crec!, que era morta; però no s'havien cursat ni les participàcions ni les esqueles. Ha calgut l'adveniment de la República perquè ho poguéssim fer. Ja us ho diré: la mort de la rabassa s'havia mantingut secreta. Ara ja ho sabeu: és morta i ben morta, i aquí està precisament el conflicte.

—¿I no hi hauria manera de ressuscitar-la?

—Fugiu! i ara, què dieu? ¿No veieu que amb tant de temps de defunció s'ha quedat sense família? El que cal ara és vetllar-la, però vetllar-la amb tota consciència, tal com faig jo de tota la vida, i mantenir el foc sagrat—digué mirant els ciris.

—Però, és que diuen...

—Sí, ja ho sé que hi ha qui es fum — l'expressió autèntica era més delicada — del mort, és a dir, de la morta i de qui el vetlla; però no en feu cas: és desconèixer les qüestions i els homes. A més a més, no es tracta pròpiament de la resurrecció de la rabassa morta, sinó més bé de la resurrecció de la qüestió de la rabassa morta, que no és el mateix; hi ha un matís, com podeu veure i com diria en Bofill i Mates. A més a més—continuà el nou company del senyor Joaquim Muntaner a l'Exposició—no es tracta, com els babaus es pensen, del repartiment dels fruits. Nosaltres anem de dret al repartiment de les terres. I si no, mireu el que ja es fa.

Digué, i ens ensenyà unes cartes. Anàvem a prendre-les, però el líder ens llançà:

—Sí, eh? Doncs, mireu!

Miràrem. El senyor Companys ens mostrava el dit del mig de la mà dreta ben alt, ben dret i ben sol. Després ho aclarí: era que les cartes eren escrites amb clau i calia un manual d'ortografia per a desxifrar-les.

—La situació és greu—digué—; ara va bé. Clandestinament, amb tota mena de precaucions, els pagesos fan el repartiment de terres. A Matadepera, a Palausabordera, a Pallejà, al Prat, en fi, arreu on hi ha això que en diem agricultura, els pagesos, en llarga corrua es dirigeixen cada nit als camps i se'n reparteixen la terra. De vegades els en toquen tres testos per barba; altres cops, per por de l'infecte sometent, només se'n poden repartir un.

—I no creieu...?

—No; els propietaris no es podran queixar; hem descobert que si treieu un camp, a sota en queda un altre. ¿Per què, doncs, si ells ho sabien, negar-se al repartiment equitatiu? ¿No us heu rentat mai les mans al water d'una fonda?

—Al water?

—Bé, vull dir al rentamans del water. ¿No us heu fixat com estan posades les tovalloles? En treieu una i en queda una altra al damunt. Així mateix passa amb els camps. Ara, deixeu fer als pagesos; però de seguida que serem govern, la nostra reforma agrària serà sense precedents. Ens proposem fer els camps a pisos, i així hi haurà terra per a tothom. És una vergonya—acabà dient—que en l'època dels gratacels tots els camps de la terra siguin a planta baixa.

Ens acomiadàrem del senyor Companys desitjant-li l'etern descans de la rabassa morta.

Nosaltres també diem DENUNCIEM Senyor Governador...

Senyor governador! Vós que sou un cavaller de l'ideal, vós que, per damunt de les lluites ciutadanes, esteneu els braços i els plegueu després descoratjat, nosaltres us diem: Gireu els ulls, aparteu la mirada de Braulio Madrid i Paco Solsona i fixeu-la sollícit en altres malvestats que assolen Barcelona. Nosaltres denunciem, senyor governador, l'explotació ignominiosa per marxants anònims de carn humana, la tracta de blancs que impúdicament s'exerceix a la nostra Barcelona, escrúpol, de tota ciutadania i de tot esport.

Hem de citar un cas, senyor governador, típic i característic: la joventut més pura és exhibida per cínics empresaris, per explotadors sense escrúpols, davant un públic àvid de truculències. Persones dignes del major crèdit ens asseguren que aquells infeliços són amenaçats amb la més negra misèria si no cedeixen als libidinosos instints d'un públic desenfrenat. Els pobres infants (senyor governador, vós sou pare, segurament, i si no ho sou us felicitem), n'esdevenen imbecils a força de sofrença en el més íntim de llur pudor. No assistim nosaltres, com podreu suposar, senyor governador, a aquests espectacles. Però el fill de la portera de casa s'hi trobà, no per instint pervers, sinó per casualitat, i se'n tornà trasbalsat: damunt un escenari el nom del qual ja ho diu tot, la Sala Mercè, uns infeliços cantaven, al dictat, i exhibien llurs formes marcials a un públic, no cal dir, heterogeni. Salvador Dalí, Jaume Miravitlles, René Crevel i Dídac Ruiz clamen a vós, senyor governador, justícia. I us donem llurs noms, senyor governador, no pas perquè aneu a veure'ls satisfent instints inconfessables. No, i mil vegades no; nosaltres us denunciem el fet, senyor governador, perquè poseu el cas a coneixement de la Junta de Protecció a la Infància, a l'Associació Protectora d'Animals i Plantes, o a qui sigui de dret, i ordeneu a la policia, senyor governador, la cerca i captura del desaprensiu que explota aquest vergonyós negoci.

Senyor governador! Nosaltres denunciem!

ARTICLE 1.ER DE LA CONSTITUCIÓ, PROPOSAT PEL "BE NEGRE"

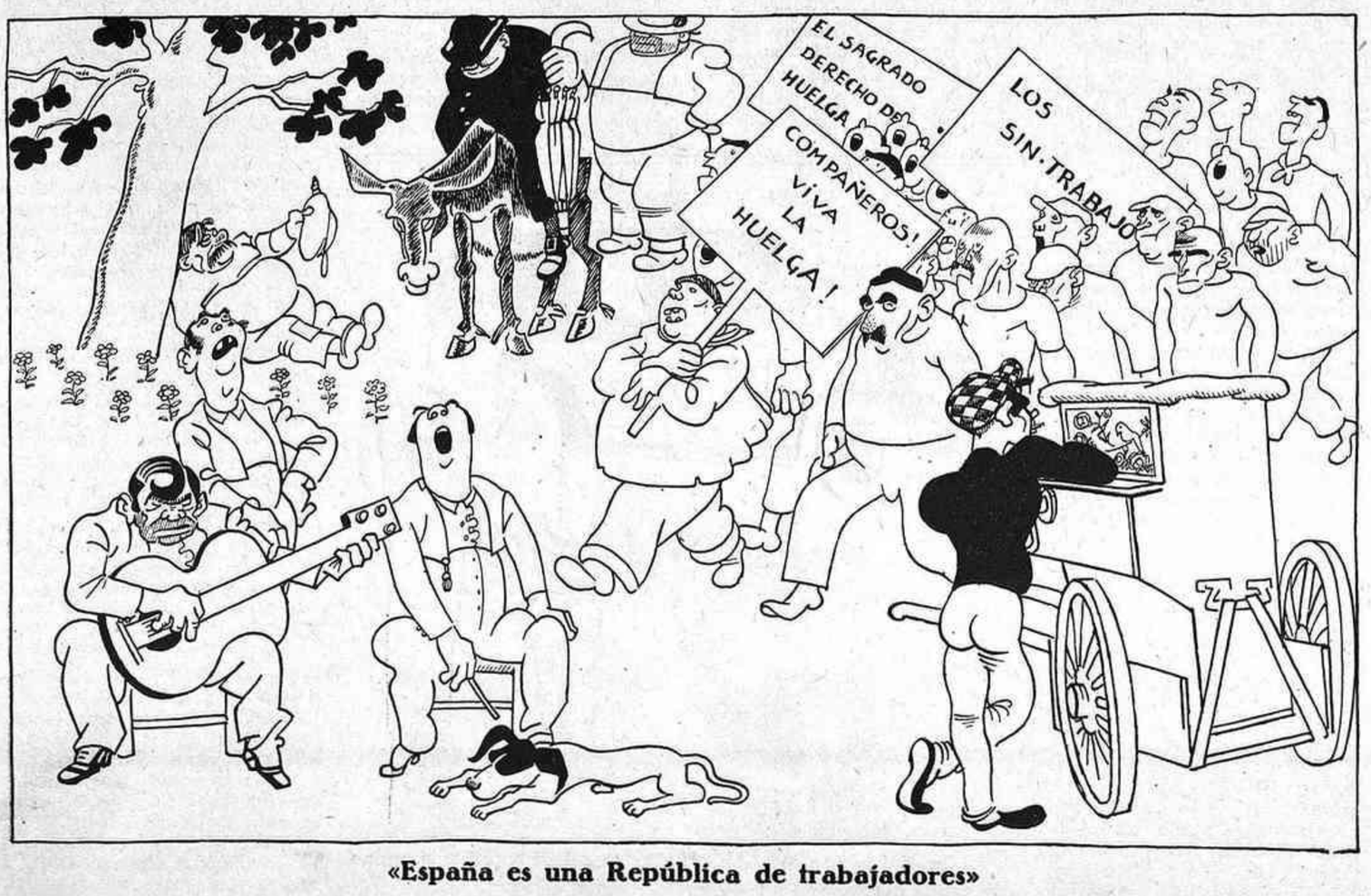

«España es una República de trabajadores»

(c) Ministerio de Cultura 2006

El dimoni comença a bellugar-se

Tota la premsa anticlerical es fa eco d'uns extraordinaris esdeveniments que han tingut lloc durant la «jira anticlerical» als «Tres pins» de Montjuïc el proppassat diumenge.

Durant tota la diada, moltes persones, de tots sexes i edats, van observar que tot d'una sortia com una flamarada de terra i d'ella brollava un singular personatge: la cara d'en Banyeres, que, per cert, fa el paper de «dimoni» als pastorets de Novetats; samarreta vermella; potes de B. O. C., i braços i mans com més us agradin. Ens havíem oblidat d'anotar que tenia una forca a la mà esquerra i treia fum pel nas. I, per raons de delicadesa, no volem transcriure que també portava banyes.

La gentada que cada dia es congria a l'indret dels «tres pins» és formidable i llur actitud anticlericalment exemplar. Les aparicions concorden en tots els casos, i hom selecciona escrupolosament els testimonis; han d'ésser sans i robustos: l'altre dia van rebutjar un senyor perquè estava costipat.

Evidentment, el Diable, en vista de les aparicions d'Ezquioga i Guadamar, s'ha sentit picat de l'amor propi, i a més de les aparicions, que pensa efectuar amb més regularitat que les seves competidores, estarà encarnat en els llocs de més influència per personalitats prestigioses. Al Parlament, el Diable el farà l'Aragai i a l'Ajuntament, per comble de perfídia, el farà l'Ulled (don Jesús!).

Compte amb "La Nau"

La Nau, tal com havia anunciat El Be Negre, torna a sortir a la nit. Passat el refredat que l'obligava a sortir de dia torna el diari dels senyors Rovira i Virgili a fer la vida crepuscular acostumada. No és segur, però, donat el caràcter enjogassat d'aquest diari, que es limiti a sortir a l'hora que li senyalà el seu naixement; és per això que avisem els noctàmbuls que no es sobtin si a hores avançades de la nit els surt de trascantó aquest capritxós diari.

I UN BE!...

Aquesta setmana no s'ha aparegut la verge d'Ezquioga ni la de Guadamar.

S'hauran declarat en vaga?

* * *

Fa molt de temps que no es parla del senyor J. A. Trabal—ens diuen.

—És que—responem—després del Trabal ve el descans.

* * *

El pobre rabasser,
el pobre rabassaire,
com que té bons *companys*
no el fumaran de gaire.

* * *

Si no haguéssim publicat, ara fa dos números, la manxeta que deia: *Tant va el C. N. T. a la font...*, etc, avui en publicaríem una altra que diria: *Tant va el Gandhi a la font...*

Però els nostres lectors, sempre tan comprensius, ja se'n faran càrrec.

* * *

Ara resulta que els socialistes no volen reconèixer el pacte de Sant Sebastià, el qual, com se sap, també és fill seu.

Si comencen així, no sabem pas què faran quan hi hagi el divorci.

* * *

—¿Per què en Bofill no ha volgut formar part del nou Consell d'Acció Catalana?

—Perquè se'ns ha tornat un Bofill Mata-les-*callandu*.

* * *

I en Rovira Virgili, que tampoc no en forma part, formarà un nou partit del matí, del migdia o del vespre (segons les èpoques), que es dirà Partit Esquerrà Carratalà.

* * *

El Be Negre no va voler assistir a l'homenatge al senyor Cabré, perquè en Pociello Forradellas ens va fer notar, molt finament, que entre un Be i un Cabré han de guardar-se sempre les degudes distàncies.

amb el cor a la mà.

¿QUINA BESTIOLA NOVA ÉS AQUEST D. R. A. C.?

El cau del D. R. A. C. és a l'entresol del carrer de Llúria, número 11, on els jesuïtes tenen un piset muntat. I la paraula simbòlica D. R. A. C. es descomposa de la següent manera:

«Defensa dels religiosos adscrits a Catalunya.»

El nom és D. R. A. C., i l'Associació, *segons el seu nom ja indica*—com canten els prospectes de propaganda—, és la defensa dels religiosos fills de Catalunya o simplement residents.

Aquest prospecte fa tota la cara d'estar escrit per un jesuïta molt primet; no és el

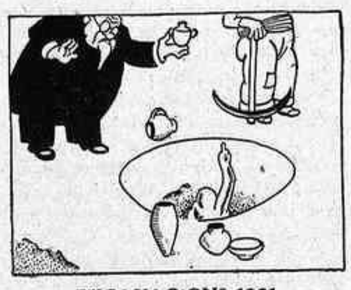

EXCAVACIONS 1931

«papa negre» l'autor del full. Se li escapa de dir—parlant del treball dels religiosos que és «honradíssim i *ordinàriament* beneficentíssim». Com veieu, el propagandista del D. R. A. C. també admet que, de tant en tant els religiosos no treballen a fi de bé. I afegeix:

¿Voleu que rodem món (els religiosos) *com uns vulgars captaires*?

Aquest menyspreu dels captaires apellats vulgars, és tot franciscà i denota una gran adhesió a les riqueses efímeres i béns vituperables d'aquest món.

Per això és natural que, parlant de cara als industrials i obrers els faci aquesta elegant allusió:

«Recordeu-vos dels vostres parroquians i consumidors a l'engròs.»

Germà D. R. A. C., ens sembla que sou un xiquet golafre i concupiscent, *com el vostre mateix nom ja indica*!

EL POBRE MARTÍNEZ

Si n'és pobre l'home pobre
si n'és pobre i desgraciat

Ara resulta que el general Martínez Anido és pobre com una rata i que no té, com vulgarment es diu, allà on caure mort.

El Be Negre no faria honor al seu bon cor si, davant les tristes circumstàncies en què es troba el valent general, no obrís cuita-corrents una subscripció pública per a socórrer-lo.

En Bertran i Musitu i en Solà (1) ens han promès aportar-hi el seu òbol.

(1) Cañizares.

RECTIFICACIÓ

Sembla que en Domènec Pallerola de Bellmunt d'Esport i Ciutadania s'ha enfadat una mica perquè l'altra setmana vàrem dir que havia menjat llomillo.

—Què s'han cregut!—féu, un si és no és indignat—Tots els divendres menjo pollastre!

Així ens plau fer-ho constar. Les coses allà on siguin.

DIPLOMÀCIA

Els pagesos, poc donats a comprendre les idees i els pensaments dels polítics, han entès de seguida el què volia dir quedar-se tota la collita i no donar-ne cap part a l'amo. Però els pagesos tampoc volen comprometre's massa, com ho demostra aquesta frase genial que un rabassaire va dir, l'altre dia, tot gratant-se l'orella, al propietari de la finca:

—Em fa por que enguany m'obligaran a quedar-me tota la collita...

EL GIRAPOLI DEL BESTIAR

Proveïdors, carnissers, comissionistes, costellaires no es donen un moment de repòs protestant contra el futur monopoli del transport de bestiar. Mirant al futur, però, no veuen el present. El senyor Giralt té raó en dir que el monopoli no es farà, perquè ja s'ha fet i el senyor Arruga n'és el concessionari. Nosaltres ho podem dir perquè, encara que no es pugui dir, en sortim beneficiats: els dimarts a la tarda el transport de bens negres bat el seu ple; tramvies i autobusos en van carregats; en porten tants, que els que no hi caben han d'anar a peu. El senyor Giralt pot, amb raó, dir que no hi ha monopoli; però també en tenen proveïdors, carnissers, comissionistes i costellaires.

Si l'èxit contribueix com fins ara, el senyor Giralt tindrà motiu per concedir tants monopolis com vulgui i nosaltres no podrem fer altra cosa que felicitar-nos-en.

NATURALMENT!

Els regidors de Gratallops i Matadepera han acordat querellar-se per injúria contra la

EXCAVACIONS 2931

premsa de Barcelona que compara els seus Ajuntaments amb el de Barcelona.

UN COMPLOT MUNICIPAL

L'anada del doctor Aiguader a Madrid ha provocat, en certs elements de l'Esquerra una reacció hostil, dirigida evidentment a minvar el prestigi de l'Alcalde accidental entre els modestos industrials del ram de la llet, en benefici de l'Alcalde accidental senyor Casanoves. Els tinents d'alcalde, accidentals i accedentals, menen, a aquest efecte, una campanya violentíssima contra l'aigualiment de la llet, imposant multes a tort i a dret. Els industrials lleters, però, conscients de llur deure sabran perfectament a què atenir-se i el doctor Aiguader no haurà de rebaixar ni un *ápice* del seu optimisme.

«EL BE» ESPORTIU

El nostre equip de futbol (*Amics d'*El Be Negre, de Sant Pol de Mar) va d'èxit en èxit. Darrerament ha derrotat per 4 a 1 a un equip d'estudiants de capellà, del Colell.

No vulgui veure's en aquesta performança cap mena d'esperit anticlerical. En dir-los que va arbitrar el partit (de debò!) el senyor Carrasco Formiguera, quedaran esvaïts tots els dubtes.

MISTERIS DEL BOICOT

La *Soli* continua, naturalment, la campanya de boicot contra la Telefònica.

L'altra setmana, entre altres coses, deia que *havien rebut telefonemes de tot Espanya* en els quals els deien que el boicot continuava a tot arreu, amb gran èxit, i que *era impossible telefonar*.

¿Com van venir, doncs, els telefonemes? Per «conducció ordinària»?

EL MAL EXEMPLE

De la darrera sessió municipal:

Velilla.—...el meu bon amic i ilustre advocat, senyor Solà i Cañizares...

Solà i Cañizares. — ...Velilla que és un dels més grans jurisconsults de Barcelona...

Velilla. — ...Solà fugint del criteri estret d'advocadets de baixa cúria...

El senyor Giralt que no està disposat que passi aquell «tarugo» d'ellogis desapercebut de la premsa, mirant a la nostra tribuna amb grans ademans exclama:

—No hi ha dret! Això no ho hem fet mai els radicals!

Pocs minuts després, pren la paraula el ciutadà Samblancat que recull l'allusió:

—*...yo que nunca como hoy me había sentido tan identificado con el jefe de nuestra minoría...*

EL COR D'EN GIRALT

En Giralt ha demanat que d'aquí endavant no s'observi l'espectacle barroer que ofereixen tants gossos i gats com van a peu per Barcelona.

Res més senzill que arrendar un servei de carruatges per a aquests amics de l'home.

I si això costés massa car, els regidors s'ofereixen per a anar a peu, com a via d'estalvi.

La proclamació de la república de treballadors

Com ha anat això?, ens preguntàrem ingènuament, plagiant a Josep Pla, l'illustre historiador, amb la qual cosa, dit sigui de pas, aconseguírem la ganga de cent anys (100) de perdó. Com ha anat això?, ens preguntàrem tan bon punt el diari ens comunicà amablement que havia estat proclamada la República dels Treballadors. I tot seguit, de por de perdre la nacionalitat ipso facto, ens posàrem a la tasca informativa. És per això que, per a facilitar-la, convidàrem el periodista americà de Manuel Brunet (corresponsal del gran rotatiu *Daily Debethún*), i al sisè whisky podíem introduir amistosament la mà a la seva butxaca i obtenir una informació completa i exclusiva. Com poden veure les panteres negres de la reacció, el treball no és pas un càstig: és més aviat un plaer, i dels més delicats. Obtinguda la informació, ens afanyem a donar-la als nostres lectors, en prova que l'egoisme no ha fet mai niu en el nostre cor. Diu el repòrter, o sigui nosaltres, o sigui el periodista americà, després de les grans titulars que encapçalen aquestes línies:

La vida de cada dia

La vida de cada dia, aquella vida que no té per objecte la preparació de la gran festa del treball, transcorregué igualment frenètica. A les vuit del matí les sirenes de botigues, despatxos i oficines eixorden el públic, que adalerat es dirigeix a les professions pròpies del sexe. Es veuen passar pel carrer les colles de futbolistes dirigint-se adalerats al camp; les mainaderes, amb les eines del treball a coll, no paren un moment amunt i avall dels passeigs; els serenos, en un impuls irresistible de patriotisme, han demanat per sortir també de dies. Ara s'està tramitant llur demanda, no cal dir amb quina activitat.

L'aspecte general del país ha canviat completament, cosa que no costa gaire de veure contemplant simplement un mapa de la Península: entre altres coses s'hi veu que, gràcies al senyor Dencàs, els estancs romanen oberts tota la nit.

El sistema Taylor

Per tal de facilitar la implantació del nou règim, s'ha adoptat arreu la implantació del sistema Taylor. La tayloització és absoluta; tot s'ha tayloritzat. L'únic perill que en això veuen els economistes de la Lliga és el de la sobreproducció; però com a remei es preconitza, en col·laboració amb les cases cinematogràfiques, convertir aquesta sobreproducció en superproducció. Cal que Amèrica estigui a l'aguait.

Com anà la cosa

Ens havíem descuidat d'explicar com anaren les coses. Fou molt senzill: la minoria socialista de les Constituents, aprofitant un moment de fatiga de la Cambra, proposà fer de la República una república de treballadors. Com que tots els diputats ja estaven cansats, i és sabut que els cansats fan la feina i, a més a més, a Espanya sol ésser molt mal vist passar per gandul, perquè aquest exhibicionisme demostra una manca de delicadesa, la proposició fou ràpidament aprovada, en mig de grans aclamacions.

—Som una República de Treballadors—declarà tot seguit el senyor Largo Caballero—, i com que som una República de Treballadors, hem de treballar. Per a començar—seguí dient—, jo em trec el Caballero i em quedo en mànigues de samarreta. Espero que ningú no deixarà de seguir-me.

Tot seguit, seguit dels altres diputats, sortí al carrer; tots plegats, exhibint els passis, assaltaren els tramvies i es posaren a treballar. La dificultat, els primers moments, estigué en la distribució del treball, perquè tots ells volien fer de cobradors. Finalment, però, es trobà una solució; es dividiren els diputats en dues categories: simples diputats i diputats ministrables. Els uns es dedicaran a cobrar i els altres a les carteres.

A Barcelona

Vist això ens traslladàrem ràpidament a Barcelona, on pregàrem el nostre amic Manuel Brunet que ens acompanyés per la ciutat i ens fes cinc cèntims del que havia ocorregut. No cal pensar que, perquè amb cinc cèntims n'hi hagi prou per a saber el que passà, la vida a Barcelona sigui barata. No; de cap de les maneres. Cinc cèntims és un idiotisme d'avantguerra. Ara les coses costen un ull de la cara.

A Barcelona les coses anaven molt llatines; la raça s'ho portava. Com que ja no quedaven càrrecs ni treballs per a repartir-se, els dirigents no es barallaren com a Madrid. Només el diputat de la Generalitat senyor Josep A. Trabal reclamà la presidència del Govern de Catalunya, allegant que tractant-se d'una República de Treballadors, ningú més indicat que ell per a presidir-lo. El senyor Macià, comprensiu, li cedí tot seguit el lloc i ara hom pot veure l'edifici de la Generalitat amb la planta baixa al terrat. El comandant Farràs continua en el seu càrrec.

La república en perill

Mentrestant, el Govern de la República de Treballadors treballa incansablement i ignorant dels perills que el volten, per a organitzar el treball dels treballadors de la República de Treballadors perquè tothom treballi, no amb penes i treballs com es feia quan la monarquia passava treballs per a fer treballar els capitals, sinó simplement treballant, que ja és dir.

Escrita aquesta crònica, ens arriben notícies d'una petita sublevació dels treballadors del qüento i dels treballadors del suro. Sembla que es tracta de la proclamació de la república de tots, monarco-anarco-sindical-burgeso-intervista. Envio carta. Manden fondos.

EL TAXI-CAMALIÓ

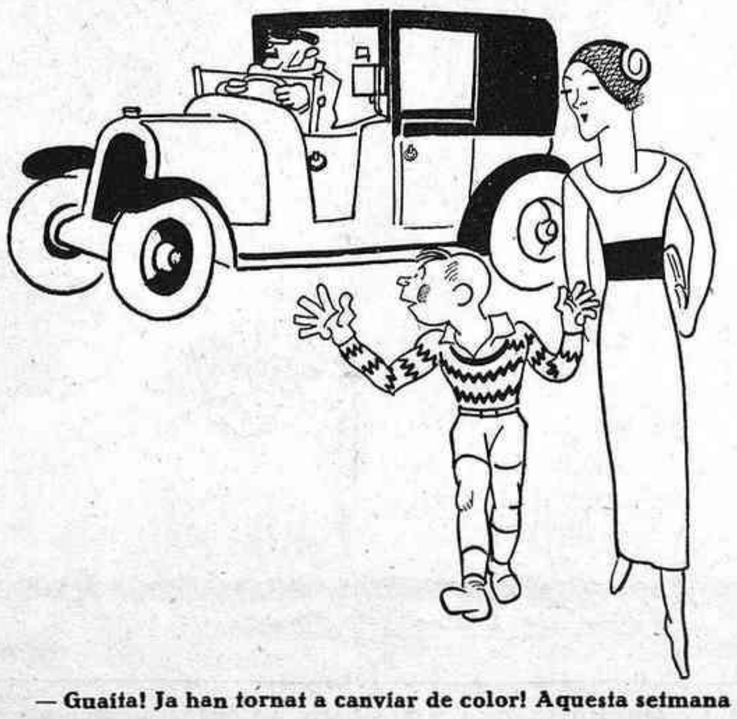

— Guaita! Ja han tornat a canviar de color! Aquesta setmana són groc i negre.

Ha estat impossible d'evitar l'eclipsi de lluna del dia 26

Per conferències rebudes, la policia s'enterà l'altre dia que es preparava a l'ombra un eclipsi de lluna per al dissabte que ve, dia 26. El senyor Menéndez, després de recollir totes les dades que va poder, que foren moltes, entre altres l'hora precisa de l'adveniment, es dirigí al Tibidabo per a completar l'atestat. Trobà el senyor Comas i Solà berenant, menjant-se una llesca de pa sucat amb tomàquet damunt del que l'oli feia unes llunes que l'illustre astrònom estudiava amb una lupa.

—Precisament—va contestar el senyor Comas—m'estava ocupant de l'assumpte.

—*Así, es cierto*?

—Sí, senyor; dissabte pugin aquí dalt i ho veuran.

—*¿No habría medio de evitarlo*?

—Impossible; s'ha fet tot el que s'ha pogut; havia d'ésser divendres, i tot el més que hem pogut fer ha estat passar-lo al dissabte, que és setmana anglesa; ara, vostès prenguin les precaucions que tinguin per convenient.

Sembla que les gestions continuen: el doctor Aiguader es mostra molt optimista; en el si de l'Esquerra, però, sembla que no s'acaba de compartir aquesta pessimista opinió.

Caserna de les Drassanes, 1917

A propòsit d'un eco que publicàvem la setmana passada, el cap de les Esquadres de Barcelona, senyor Enric Pérez Farràs, ha cregut convenient enviar-nos una carta, per cert escrita en forma molt correcta, en la qual li interessa fer constar:

«1.er—Que jo em jugo la vida amb el que vulgui, però en igualtat de condicions, i per motiu que ho justifiqui; mai amb superioritat i menys amb un indefens, i tots els que em coneixen saben a bastament que els meus sentiments no són tan baixos ni vils que permetin cometre la vilania de «bufetejar a un emmanillat.

»2.on—Que durant la mitja hora escassa que va estar el senyor Marcellí Domingo en la caserna de les Drassanes, l'únic que en travessar el pati de la caserna que gairebé estava a les fosques i ple de la tropa que acabava d'arribar del carrer, que li va donar una clatellada, va ésser un soldat d'enginyers, desagradable percanç que no vaig poder evitar degut a què el temps apressava per a traslladar aquest senyor a un barco de guerra i estar als ànims excitats contra d'ell, puix que se l'acusava d'ésser el promotor de la revolució que havia causat algunes baixes entre la tropa i

»3.er i últim.—Que tinc la satisfacció com Oficial de guàrdia que era aquell dia, d'haver evitat amb la meva imposició un incident, tal vegada de gravetat irreparable per al senyor Domingo.»

Heus ací, doncs, la versió que dóna el senyor Pérez Farràs de la seva intervenció en el famós incident de la caserna de les Drassanes. Per on resulta que, gràcies a El Be Negre, la història contemporània es veu enriquida amb un document de primera mà, del més gran interès.

LA BORSA I LA VIDA

COTITZACIONS

Rabasses (mortes) . .	0'25
» (vives) .	No es cotitzen
Lluhins, i Co., abans Companys	100
Accions Catalanes (convertides)	72
Alcalà, Zamora, Alicante	200

Les accions del carril Alcalà, Zamora, Alicante—al revés del que esdevé amb les dels diaris que no són El Be, han pujat molt durant aquesta setmana. El conegut i acabalat capitalista senyor Companys ha deixat el lloc que ocupava en la societat Companys i Co., i l'ha substituït el senyor Lluhí; això ha determinat una puja d'aquell paper.

(c) Ministerio de Cultura 2006

DETECTIVESCA

Els misteris de Sitges

A l'estació de Sitges cridà l'atenció un individu caracteritzat de rus d'avant-guerra, amb unes barbes i uns bigotis que saltava a la vista que eren postissos, i uns dels nostres més actius agents secrets comarcals va decidir-se a seguir-lo.

Feia molta calor. A poc de caminar li va caure al suposat rus un tros de barba i abans d'arribar a l'Hotel Terramar li va caure tota. Malgrat això continuàvem sense saber qui era.

Un cop a l'Hotel, amb veu fosca i enterbolida, va demanar si hi eren els senyors Maurín i Miravitlles.

—Acaben de sortir cap a la platja—féu l'ordenança—. Els acompanyen unes senyoretes admiradores, amb el seu automòbil. Són les filles del conegut milionari senyor Canons, sap?

—A aquest busco—va dir el del bigoti.

I cap a mar falta gent. Feia marinada. Un esternut imprudent féu voleiar mig bigoti cap a la sorra i el desconegut esdevingué furiós. Començà a cercar per dintre les butxaques de l'americana es posà unes ulleres fumades i s'arrencà finalment l'últim vestigi de la disfressa, uns quants pèls de sobre el llavi dret, i... era en Bertran de Quintana en persona! Don Josep Bertran de Quintana!

—Són allà—va dir, i pocs moments després estrenyia la mà dels simpàtics i elegants líders comunistes, orgull i joia de la blanca Subur.

—Mau—va dir en Maurín—, què se us ha perdut per aquí?

—Sí, veureu — digué «Don José»—; es tracta que em recomaneu en què puc emprar unes pessetones, poques, poquetes, però això sí; que fossin segures. Com que sou els homes de passat demà, ningú com vosaltres per dir-me què haig de fer.

—Bé, vaja; quantes són?—preguntà en Miravitlles, despectiu.

—Poquetes, poquetes; mireu si són poques, que per donar-vos una idea només us diré que... vaja, no us diré res.

—Entès, home, entès, ni una paraula més—féu en Maurín—. Doncs, bé: compreu un solar aquí a Sitges, i no us en penedireu; tenim grans projectes sobre Sitges. Precisament el nostre volgut amic senyor Canons ens n'ha ofert un que amb una petita comissió, naturalment, serà vostre. Fet?

—Fet! Anem a can Canons—respongué en de Quintana.

L'ampla portalada del «chateau» estil neo-gòtico-plateresc de casa el conegut fabricant del líquid per desrissar els cabells, engolí els dos comunistes, que donaven les mans a les dues damiselles i al nostre Robespierre municipal.

Pocs moments després, per la porta del darrera del jardí estil tudurinesc, sortia fent petits xiscles xirois i palois, i fregant-se les mans una dida seca. Ensopegà contra una cantonada i dient un renec caragolat d'influència mexicana, es ficà mà a la butxaca i tragué unes ulleres fumades. Se les posà. Faltava un vidre, digué un altre renec d'influència aragonesa i desaparegué darrera un xamaroc que tenia la pepida.

Qui era la dida seca? Tot Sitges en va ple. Era en Bertran de Quintana. «Don José», que havia comprat el solar i tornava a Barcelona.

"El Be Negre" fa grans els homes

Dimecres de la setmana passada, a la nit, va tenir lloc al Teatre Poliorama un fet que seria imperdonable que deixéssim passar per alt.

Treballava l'atracció dels germans Marbel, especialistes en la transmissió del pensament i en la retentiva. Un dels números consistia a demanar als espectadors que, entre tots, donessin seixanta noms. Aquests eren apuntats en una pissarra, i aleshores, un dels artistes, girat d'esquena, els recita, de l'indret i de l'inrevés.

Un espectador, invitat pel senyor Marbel a donar noms, va dir els següents:

Joaquim Xirau Palau, Josep Xirau Palau, Antoni Xirau Palau i Joan Xirau Palau.

Les mostres de satisfacció, enc que democràtica i baladrera, amb què el públic va rebre aquests quatre noms, no poden per menys que enorgullir-nos als que, des de la modèstia d'aquestes pàgines, hem contribuït a donar la merescuda popularitat als personatges dignes d'aquest nom.

Per al "Be" no hi ha secrets

En un bar de Sarrià discutien l'altre dia uns amics, sobre el lloc i la manera on podrien anar a passar l'estona. Un d'ells, que no era altre que el regidor senyor Escofet, va proposar d'anar a una acadèmia de ball del carrer de Salmeron, a Gràcia.

—Ens divertirem—va dir—. Hi ha noies boniques i són gent de bon humor.

El projecte fou acceptat sense protesta, i els nostres personatges, amb el cor lleuger i serena la mirada, s'adreçaren al carrer de Salmeron. Però, heus ací que en ésser a la porta de l'acadèmia, el senyor Escofet, assaltat repentinament d'obscurs escrúpols, va deturar l'alegre marxa.

—No hi pugem—va dir—. No hi pugem. Fet i fet, jo sóc regidor, i si els d'EL BE NEGRE ho sabessin...

I no hi varen pujar.

Per on es demostra que també EL BE NEGRE col·labora a l'obra pia dels bons costums, del pudor i de la decència. I si, després d'això, encara no ens volen comptar en els rengles de la Bona Premsa—honor al qual aspirem des del primer número—serà qüestió de començar a pensar a tirar el barret al foc.

Floretes oloroses

Entre les corones, els rams i les fulletes de llorer que guarnien el monument a Rafael de Casanova, es veia divendres, en un recó un humil manadet d'herbes oloroses, tribut d'una ànima senzilla curulla d'illusions.

El portà, fervorós, un home del poble des de Vilafranca. Havia pertangut al regiment que manava el senyor Macià, i per bé que no del terrer, s'establí després a aquella població. Nosaltres veiérem la humil tarja d'aquest home exemplar que, podent confortablement traslladar-se a la nostra ciutat gràcies al seu eqüestre ofici, preferí ofrenar la suor dels seus peus a l'heroi nostrat. Deia la tarja fervorosa:

ROGELIO GOMEZ

Profesor de equitación civil y ex-opositor militar
Se dan lecciones.

—

Compra, venta y doma de de caballos.

—

Vilafranca.

I escrit a mà, amb lletra emocionada:

«Al muy ilustre Conseller en Cap Rafael Casanovas (Q. A. C. S.) Quien de la montaña al pla y la marina ha recorrido a pie des de Vilafranca, Santa Margarita y Monjos, Ràpita, Arbós, Bellpuig, Gomal, Vendrel, Sant Vicenç de Calders, Comarruga, Sant Salvador, Calafell, Cubellas, Vilanova y Geltrú, Sitges, Castelldefels, Prat, Cornellá y Sans, tiene el sentimiento de no poder sacrificarse por tan noble ideal.»

Si tots els no catalans fessin tant, cada dia podríem fer a Barcelona la fira de Sant Ponç.

Coses d'en Pich

Una vegada el senyor Pich i Pon va assistir a una conferència. Un cop acabada, va demanar a un company el seu parer sobre l'orador.

—Ja està bé—va contestar-li—, però massa *lacònic*.

En Pich va quedar-se un moment pensatiu, i després preguntà:

—Què vol dir, *lacònic*?

—Home! Vol dir massa curt...

Uns dies després en Pich va fer posar a casa seva unes cortines, i quan l'operari va estar llest, en Pich, al veure que les cortines eren curtes, va dir-li:

—Això no pot anar així! Aquestes cortines són massa *lacòniques*...!

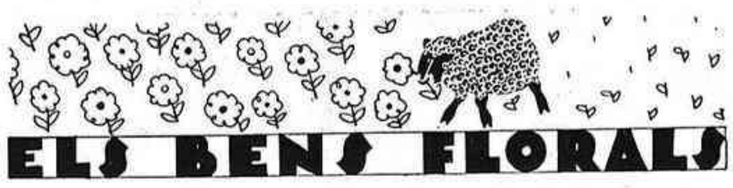

Cacera municipal

GLOSA

Qui la caça, qui la pesca,
tothom té un delit, oidà!
I «una matinada fresca
se n'anaven a caçar»

els deu de la majoria,
que són rasos consellers,
i amb ells en Santamaria
i el senyor Giralt, a més.

Amb l'escopeta a l'espatlla,
després de molt caminar,
«no troben perdiu ni guatlla
per a poder-li tirar».

Els gossos han perdut l'esma,
la colla s'ha fatigat:
—Això serà una quaresma
si no entrem en un vedat.

—En un vedat?... Què, s'aprova?—
Tots diuen: sí, amb un gran crit,
i a l'acte fan ruta nova
cap al terme prohibit.

Oh, paradís! Oh, delícia!
Les perdius tapen el sol,
i la parada edilícia
en tomba tantes com vol.

Tots salten com la quitxalla.
—Nois—fa en Giralt—, tingueu seny.
En Santamaria calla
i va observant el terreny.

Ve el dinar i menja que menja;
un plat, dos, tres; quatre plats!
¿Heu vist mai fer la revenja
de molts dejunis forçats?

Després canvia l'escena:
la sesta, repòs suau!
L'un somnia en Pellicena
fet un guardabosc molt pau.

L'altre somnia una barra
suport d'enormes tortells;
un tercer veu en Segarra
com un dolç espantaocells.

Ai, cal prendre la tornada!
Com pesa, de ple, el sarró!
Adéu, terra regalada,
terra d'ombres i abundor!

I davallen tot fent gresca.
Tothom té un delit, oidà!
«Una matinada fresca
se n'anaven a caçar.»

COMPANYS, O EL REI DE LA MAROMA

—No es creguin, no és tan fàcil com sembla.

¿La Necròpolis de Barcelona focus d'atracció internacional?

Els regidors Giralt, Ulled, Grisó i Salvat tenen signada ja de dies una proposició que esperen presentar a la primera oportunitat. Aquesta, podem escriure-ho clar, es donarà el dia en què, per causa de malaltia, un determinat regidor no pugui assistir a la sessió.

La proposició diu així:

«...atenent a les considerables despeses que aquestes reformes ocasionaran, deixarà d'ésser gratuita l'entrada a l'esmentat cementiri (el Nou), fixant-se en cinquanta cèntims el preu únic per als dies feiners, i el de trenta per als festius.»

Cal fer notar que hi haurà una colla d'exencions que el lector podrà fàcilment endevinar; a aquest efecte, es crearan uns «passis» que seran valedors per un sol dia i que es donaran als difunts i familiars que els acompanyin; i uns altres de nominatius, que seran lliurats als empleats del cementiri, als regidors i als seus familiars i amics.

Per ara, l'inconvenient no és que el senyor Giralt vulgui intervenir el taquillatge; és que també vol intervenir-lo el senyor Ulled, i no es posen d'acord. Sembla, però, que transigiran, intervenint-hi a mitges.

Els motius de les reformes obeeixen a dues menes d'ordres:

Higiènic: Sembla que un metge regidor acaba de descobrir que els vents que dominen la ciutat provenen de Montjuïc, i que per tant ens amenacen amb les seves miasmes; que les aigües del cementiri, trobant com troben a pocs metres de profunditat una capa de terra impermeable, baixen fins a l'altre cap de la ciutat, amb el perill que és de suposar; que totes les avingudes de la necròpolis són asfaltades, i avui està absolutament demostrat que una de les causes del càncer és l'abundor de camins asfaltats.

Econòmic: Un dia, un regidor que no anomenem per mor de la seva radical modèstia, tingué necessitat de visitar el lloc esmentat. El prohom exclamava a cada pas: *Fíjate en aquel rincón. Otra pareja! Eso está peor que la Diagonal!*

Ell, per altra banda—són tantes les escales que cal pujar—, no tingué altre remei que ajudar, donant-li el braç, a la persona que l'acompanyava. Després, la mà. Més tard, com la companyia empallidís, es veié—dintre de la més gran correcció—obligat per l'ambient i pels jardins versallescos, a besar-li la mà.

Sembla que regint aquestes tarifes durant quaranta anys, hi haurà prou fons per a construir les obres d'aïllament i reforma necessàries. I d'altres i tot.

El *quid*, però, estarà en què el senyor Cabré estigui malalt un dia o un altre, o bé que el facin ministre de la República i hagi d'anar-se'n a Madrid. El primer no és possible, donat l'esplèndida salut de què gaudeix l'esmentat senyor. El segon?... Notin els lectors que *El Progreso* ja li ha dedicat dos editorials. Que un diari de la nit ha publicat a tota plana el seu retrat. Etc...

UN PLA CRIMINAL

¿Es cert que fan sols un miracle pot salvar-los de la dissort?

L'ofensiva contra els pastors de Crist ja ha començat. Fins ara hom ha intentat atacar-los en allò que tots tenim per més sagrat: l'economia. Però l'església ha sabut respondre paternalment als seus opressors, encara que oposant fusell a fusell i canó a canó en ús del legítim Dret de defensa.

Ni el robatori ni el crim, no han pogut res contra bens i persones eclesiàstics. Estant previnguts i segueixen fidelment la màxima *si vis pacem, belli*, és a dir: Si vols pau, compra't una bona Parabellum al carrer del Bot, núm. 431.

El camí recte, han comprès finalment els enemics de l'ordre, és el més llarg. El més curt, és el que fa giragonces. I ha començat la vertadera maniobra que pot arruïnar l'església; l'única.

La idea no ha estat de Fernando de los Ríos; és fals; no ho creuríem encara que ens ho juressin. Una cosa així, no pot pensar-la sinó una dona: Victòria Kent, heus ací la culpable!

Diguem ja de què es tracta. Fins ara, cap dona podia ésser instigada a anar a l'església amb cap fi pecaminós. Sabia que era inútil la seva pretensió, gràcies al article 83 del C. C. que prohibeix el matrimoni als ordenats *in sacris*.

Però, heus ací que a algun monstre de perversitat se li ha acudit, que obrint el pas del matrimoni civil als sacerdots, aquests es veurien pertorbats en la seva pau pel dimoni que tot ho pot: la dona.

Treta aquesta barrera, és evident que elles faran cua davant els confessionaris, amb les seves millors *toilettes*. Els pobres confessors de moda, hauran de demanar protecció a la guàrdia d'assalt, car es veuran més assetjats que una estrella de cinema.

La cacera del confessor s'imposarà i no serà d'estranyar que la senyora P. muller del senyor B., cansada de sospirar darrera la reixa del confessionari del pare X., acabi divorciant-se del seu marit, per maridar-se amb el seu director espiritual.

Considereu, que les panteres enemigues de l'església, arribaran fins a oferir milions a dones monstres de bellesa, perquè posin a prova la virtut del que sofrirà darrera una reixa. Imagineu que aquest dissortat sou vós i tremolareu d'ira i de vergonya.

Aquest projecte de llei, amb la signatura de F. de los Ríos serà proposat a la Cambra. Cal evitar-ho. Com?

S'ha pensat estudiar, si els sacerdots al confessionari podrien fer com en Duran i Guàrdia a la darrera sessió de l'Ajuntament, que pogué contestar «ausent», demostrant així que ell té la propietat d'estar i de no estar als llocs. No ha estat possible reeixir, i aquesta era la única solució viable.

Ja ho va dir el senyor Cabré en la mateixa sessió:

—Sols un miracle pot salvar-los!

Ara, que ell, per dissimular, va fer veure que es referia a un dictamen del nostre estimat amic en Casimir Giralt; però tots els jesuïtes disfressats de carnissers que hi havia a la tribuna pública fent veure que s'interessaven per la proposició d'en Giralt relativa al bestiar, ho varen entendre perfectament.

Pobrets! Sols un miracle! S'està acabant allò de què els que casen, són els únics que no es casen. S'està acabant el món i... els capellans.

N. de la R.—Ens comuniquen a darrera hora que les Filles de Maria, Sòcies de l'Apostolat, etc., s'estant constituint en Associació per tal de defensar els drets de prioritat que creuen tenir. Recollim la notícia amb les naturals reserves, ja que el nostre cap polític, senyor Pociello Forradellas, que ha anat a sondejar els ànims de les associades, a hores d'ara encara no ha tornat.

Avís als lectors

Si us han invitat en una casa, i en aquesta casa tenen criatures que us molesten, us embruten i us empipen, no n'escanyeu mai cap. Això podria refredar les bones relacions que tingueu amb els seus pares.

La guerra xino-japonesa

Canton, 18.—El senyor Giralt segueix bé de carns; ha tingut una llarga conferència sobre el tema, amb els ciutadans regidors senyors Vachier i Cabré, referent a les vaques i a les cabres. Segueix l'optimisme.

(c) Ministerio de Cultura 2006

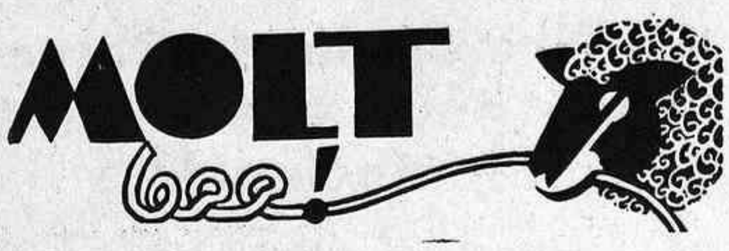

Moviment a les companyies... Han ingressat a la del Novetats, i disposats a fer malet, la tendra parella Estorc-Alarma. Això de tendra, ho diem per ella, perquè el que és el noi Alarma ja no és de la primera volada, que diguéssim. De totes maneres, ell afirma que està molt ben conservat, que és tot blanc de dins, que no té canons i que és tan fi, que una gota d'oli pot resseguir-lo de dalt a baix.

* * *

També ha entrat a la companyia del Novetats l'Enric Guitart (fill), que és el galan jove més galan i més jove de tots els galans joves que es fan i desfan.

* * *

Eduard Cabré va a Romea. Ha promès afaitar-se tots els dies, llevar-se dematí i assistir, almenys, a tres assaigs la setmana.

Davant d'aquests heroics propòsits, en Daví s'ha enternit i ha plorat tres dies i tres nits.

* * *

Ha entrat a la companyia de la Quiroga el preciós, ben confeccionat i simpàtic galan jove Ricard Martínez Ventura, que, de tan bonic que és no pot ni mirar-se al mirall, per por de perjudicar-se, i quan passa per la Rambla ha de fer-ho per la voravia, per no pertorbar el trànsit.

Doncs bé: aquest actor ha tingut la desgràcia d'haver de debutar fent un paper d'home lleig. El noi Alarma era l'encarregat de fer la metamòrfosi, però a darrera hora, després de recórrer a tots els trucs de la seva ciència del maquillatge, va haver de declarar que no s'hi veia amb cor.

* * *

La senyora Maria Lluïsa Mir formarà part de la companyia de l'Espanyol, però amb la condició formal que no sortirà en camisa.

En saber-se la notícia, els futurs perjudicats, o siguin els incondicionals de l'Espanyol, varen anar a trobar en Santpere, i junt amb aquest i amb l'aportació del testimoni de diverses persones de bon gust, aconseguiren, després d'una entrevista amb el marit, que la senyora Maria Lluïsa Mir transigeixi a sortir en pijama.

Més val poc que res...

* * *

També han ingressat a les ordres d'en Santpere les senyores Valor i Maria Font.

—No se'ns dirà que no tenim actrius de *valor*—fa l'actor-empresari, en els comptats moments de bon humor que li resten.

* * *

Un dels asos del vodevil, l'actor Jiménez Sales, ha entrat també al Novetats.

Les senyores de la companyia del senyor Canals, tant de sa casa, estan positivament esverades davant la perspectiva que a en Jiménez Sales no se li acudi *acompanyar* els mutis de les dames amb el clàssic gest de mà que tanta glòria li havia valgut pels escenaris del Paral·lel.

* * *

El Mundo Gráfico de l'altra setmana va publicar un retrat de l'Asensi. L'epígraf deia: *El reputado escenógrafo Sr. Asensi.*

I hem quedat molt sorpresos, val a dir-ho. Nosaltres ens pensàvem que l'Asensi era fuster i en Morales, l'escenògraf. Però es veu que no...

* * *

Els del Foment del Teatre Català no debutaran fins la setmana dels tres dijous. Actualment, estan en tractes amb l'*Asiàtic* i el *Cine Miria*, per a veure si aconsegueixen emparaular els locals. Els del *Miria* els demanen cinquanta pessetes de dipòsit, i els de l'*Asiàtic*, trenta-cinc.

Després de llargues deliberacions i d'haver consultat amb la Ràdiodifusió, els senyors Monràs d'Isaura, Binyoti i Surinyac han acordat que farien uns *Pastorets* per la castanyada i el *Tenorio* per Nadal, novetat que serà sens dubte apreciada en aquesta època de revolució del teatre.

El senyor Surinyac anà a entregar els dipòsits i, distret, només en donà la meitat.

* * *

L'actor Pere Cabré, que al Romea s'havia especialitzat fent papers de l'oncle que torna d'Amèrica, d'aquí vuit dies arribarà efectivament d'Amèrica, on ha anat a cobrar una herència de 80.000 duros.

Altrament, sembla que, ara, els amics del senyor Pere Cabré estan disposats a trobar que és un gran actor.

* * *

Al Paral·lel tot plora, tot plora d'ahir ençà...

Perquè la Juanita Salazar, que anava amb la companyia d'en Santpere ensenyant la roba interior per aquests mons de Déu, ha desaparegut tot d'un plegat, per a reaparèixer momentàniament a Càdiç, on agafà el vaixell en el qual anava la seva germana, camí d'Amèrica.

Les germanes Salazar ballaran en les repúbliques sud-americanes en les quals no hi hagi revolució.

* * *

Diumenge va acabar la *tournée* del *Joan Dalla*, que en Jaume Borràs ha fet durar cinc mesos!

En tot aquest temps, el popular actor, fidel a la seva superstició sobre l'èxit de les *tournées*, no s'ha rentat una sola vegada la camisa amb la qual feia l'heroi del drama guimeranià. Potser és per això que les darreres setmanes, el *Joan Dalla* d'en Jaumet era particularment sentit, sobretot des dels primers rengles de seients.

L'Argelagué, que anava de traspunt, s'ha guanyat, com sempre, la vida amb els trets.

* * *

La famosa revista d'en Sugranyes i l'Amichatis sembla que no es podrà fer perquè l'hiper-super *producèur*, en un moment d'obcecació, va portar tots els diners al Banc de Catalunya.

LA TACTICA MILITAR DE L'ANIDO

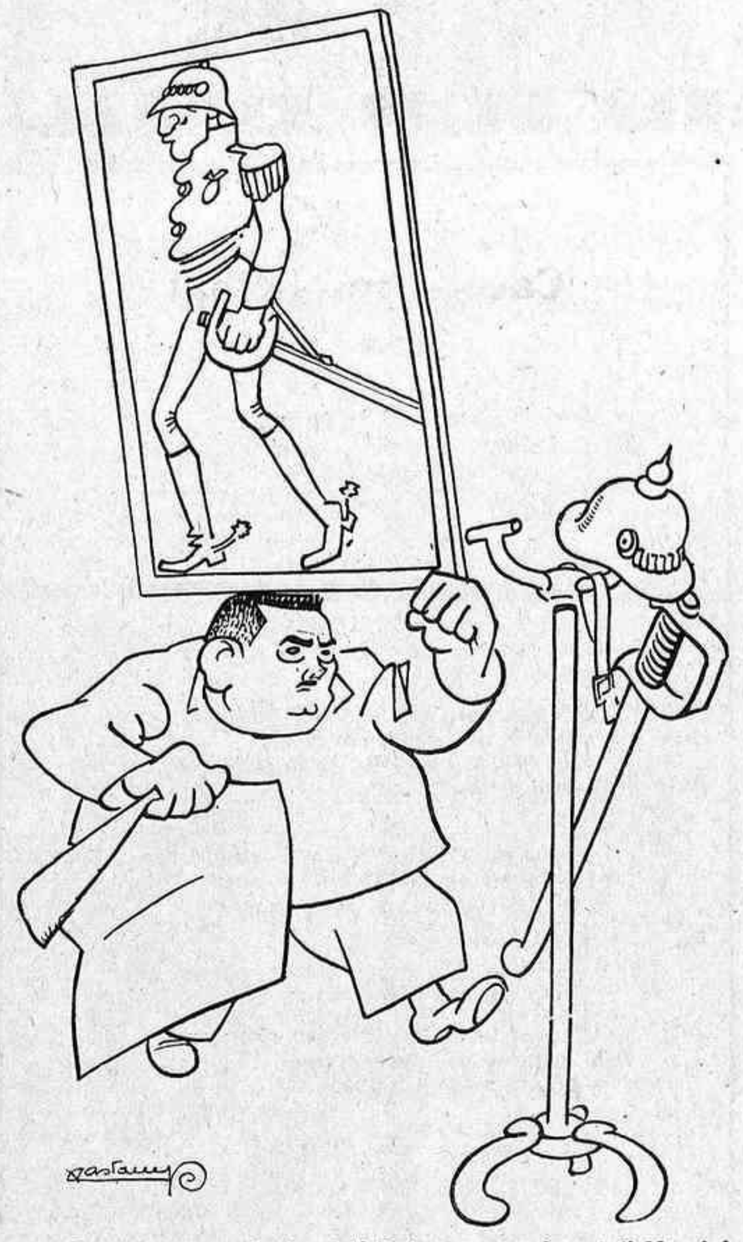

—Aquests generals, també! Deixar-se agafar així! No sé de què els serveix l'experiència de les retirades estratègiques i gloriose s.

REUS

(L'escena a la redacció de «Foment»)

D. Joan. — Això és insuportable! El Be Negre diu que el nostre diari està inspirat a una casa alegre de les de millor nota! No ho puc pair! A mi m'agafa alguna cosa!

D. Pere. — Calmi's, home, calmi's.

D. J. — Res! Vull acabar amb tots els periòdics satírics del món.

D. P. — Del món? No tots aniran contra nosaltres.

D. J. — Me'n fum! Jo ho demanaré. Demanar no fa pobre. Diré que són uns libels, uns... uns.

D. P. — Cregui'm: no s'emboliqui amb libels. Recordeu que també n'hem fet nosaltres, de libels; que, quan van assassinar l'alcalde Manuel Sardà... que...; vaja, que més val deixar-ho córrer. A més, seria una arbitrarietat.

D. J. — Me'n refum! Tanmateix, no us recordeu del cas d'aquell senyor de Tortosa. Demà demano que el suspenguin.

(Dia 3 de setembre, al mateix lloc.)

D. J. — Victòria, carai, victòria!

D. P. — Què, l'heu enredat, el governador?

D. J. — I tant, home, i tant! Si tinc una traça...!

GIRONA

Un dels millors espectacles de Girona, més que la Devesa, és el guarda nou d'aquesta: més mudat que en Bassols quan presidia processons; caliquenyo a l'orella, una flor a la boca, l'escopeta al coll i un bastó a les mans. Combineu tot això amb un gènit reconsagrat com una pólvora.

A propòsit d'aquest guarda, en Bonmatí, de la minoria lliguera, va manifestar la seva protesta. Què dirien els forasters; un home passejant-se amb escopeta de dos canons per la Devesa, a ple dia, com si es tractés de matar conills.

—Si no els agrada, que ho deixin—féu en Vidal, amb aire bonatxàs.

—A més—insistí en Bonmatí—, l'home té aquell gènit, i qualsevol dia ens donarà un disgust.

—Amb això tens raó—replicà en Vidal—; mira, li farem dur escopeta, però sense cartutxos.

I així s'aprovà, per unanimitat.

BADALONA

Ha estat reclòs a l'Asil de Santa Mònica (Casa de la Ciutat) el pobre de solemnitat Isidre Llaurador i Sabater.

* * *

És un cas com un cabàs el de l'ex-celador de l'Ajuntament Josep Vila.

Quan la dictadura el va voler treure, no se li acudí altra forma legal que fer-s'ho a palletes entre el que havia d'entrar i ell, que havia de sortir.

I, és clar, malgrat que el protegit per la dictadura era borni, el celador Vila es deixà encolomar la palla més curta.

I ara, els republicans diuen que no troben forma legal per a reposar el celador postergat. Com si no es pogués tornar a fer el joc de les palletes...

* * *

Final de la sessió celebrada per l'Ajuntament el dijous, dia 3 del mes que som. A fora descarregava una tamborinada i a dins ja havia descarregat: la dimissió de les Tinences pels regidors radicals.

El regidor Arbós, que és el piquipon badaloní, s'aixeca solemnement i diu:

—Ciutadans regidors: el soroll d'aquest llamp d'aquest tro que ara hem vist, m'entero que acaba de matar un home. Proposo que consti en acta el dol del Consistori. (Llargs rumors en el públic.)

S'aixeca el mateix regidor i encarant-se amb el públic, diu amb aplom:

—Sí, senyors. Perquè han de saber i entendre que un llamp és un llamp i un tro és un tro. (Tot seguit s'aixeca la sessió.)

Ens preguen del bisbat que fem saber als ciutadans de Barcelona que en aquell palau no hi ha cap Sant Crist miraculós, ni res que se li assembli.

De manera que ja s'anunciarà oportunament als catòlics barcelonins quin candidat hauran de votar a les eleccions a Corts del dia 4 del mes vinent.

* * *

L'associació de fills de sacerdots s'ha dirigit en forma respectuosa al ministre de Justícia, demanant que autoritzi llurs pares a poder-se casar pel civil i legitimar-los. Hom censura pels ambients catòlics aquest excés de franquesa i d'egoisme.

* * *

Els opositors a la plaça de canonge vacant a Barcelona, hauran de dissertar sobre el següent tema:

«¿Es Lerroux que s'ha fet religiós, o la religió que s'ha fet lerrouxista?»

* * *

A Roma han desestimat una instància presentada pel «clero» dels Estats Units, demanant autorització per intercalar, quan dient missa es giren al «Dominus vobiscum», alguns anuncis orals que no fossin deshonestos.

Tampoc es permetrà que es barregin entre la lletania, noms de cases constructores d'automòbils.

* * *

El nostre amadíssim confrare, la *Fulla Dominical*, de la parròquia de Santa Maria de Camprodón, ens ha donat una immensa alegria. Mireu, si no, què ens diu:

«Si Déu plau aquesta serà la última setmana de viure els capellans allunyats de la seva esposa, la Santa Iglésia. Se procedeix amb gran activitat per ultimar els detalls que manquen per hostatjar-se en la nova casa Rectoral.»

Convé que els capellans no estiguin gaire temps apartats de llur esposa; perquè, com sol dir-se, l'ocasió fa el lladre...

* * *

També hem trobat aquest pensament edificant, en vers, encapçalant una fulla dominical d'un temple de la ciutat de Saragossa:

«Lo mejor en la mujer
el pudor y la modestia;
los pechos y pantorrillas
se los comerá la tierra.»

Hem de procurar entre tots que la propaganda religiosa no perdi amenitat.

Les aparicions de la Verge o un drama religiós amb música celestial

Aquesta setmana hem rebut, entre altres remarcables col·laboracions d'origen incògnit, provinents de tot arreu del món, una que oferia la particularitat de venir de l'altre món: i en dir l'altre món no ens referim a les Amèriques, sinó a la pàtria celestial.

Calculeu amb quina emoció no vam extreure d'aquell sobre blau-cel aquelles quartilles blaupuríssima! Tot plegat escampava una olor d'encens tan forta, que un gos perdiguer que hi havia se'n va ennassar, i ja no és bo per res, llevat d'anar a missa de caçadors.

Les quartilles estaven escrites en llatí i amb lletra d'or; la calligrafia, molt subtil, clara i «cursiva», com feta amb un instrument d'una gran finor. D'una hora lluny hi endevinàveu la ploma d'Àngel. Si no fos

perquè en «Shum» s'hi ha oposat, en nom de l'Esquerra, serien a hores d'ara entre les altres curiositats del museu de la Ciutadella.

L'article, que amb molt de gust publiquem, traslladat al català, no duia signatura i feia així:

«No hi ha qui no conegui, amadíssims redactors d'El Be Negre, la història de Josep i Maria i de llurs relacions amb l'Esperit Sant en forma de colomí blanc: tothom sap l'harmonia i la pau que farà uns dos mil anys tenien llur recés prop d'aquella família, que meresqué el nom de Sagrada i l'honor d'ésser citada com a model a moltes de l'esdevenidor.

»Quan abandonaren santament aquesta vall de llàgrimes, res no va alterar-se d'aquella exemplar beatitud. Els fou concedit un núvol vaporós i flonjo; allí s'anava escolant llur dolça eternitat; Josep, que de cor seguia essent fuster, serrava i xerrava durant els intervals; Maria cuinava i, les festes, discutia el misteri de la Trinitat i esbrinava el de l'Encarnació amb l'Esperit Sant, el qual seguia visita de la casa. El bon Jesuset sempre estava als núvols. De tard en tard, Gabriel, amb les ales, espolsava el núvol i l'escombrava amb una escombra feta amb palmes velles dels màrtirs. També anunciava les visites en record del seu càrrec passat d'àngel Anunciador. I tot anava de primera en el millor dels cels possibles.

»Però, ¿què va passar, que de cop i volta, ara fa poc, s'ha trencat aquesta pau i s'ha amargat tota la dolçor? L'Esperit Sant s'ha queixat al bon Déu (que encara que siguin dues persones distintes, fou un sol Déu; i això sense truc ni trampa), amb aquests o semblants termes:

»—Pare, de qui sóc Pare (car som una sola cosa), vinc a planye'm de la Mare del meu Fill...

»—Que també és fill meu (car som una cosa)—va saltar el Pare Etern, rient per sota el nas.

»—Hi ha diverses opinions... —respongué, un xic picat, el Paràclit—. Però seguim endavant: Maria fa molts dies que no es veu enlloc, i, francament, no sé què me'n pensi; perquè ni s'ha dignat fer-me saber que se n'anava, ni on, i, per altra banda, fa dies que estava molt agitada i nerviosa i fora del seu natural. Què n'haig de creure?

»—Calma't i no t'esperitis, Esperit esperitat; reposa sobre el meu si. Conec altres casos d'aquesta malaltia deambulatòria; però no té importància; ja passarà, un cop finida.

»I l'Esperit Sant va calmar-se i es va dormir amb el cap sota l'ala, posat damunt del si del Pare celestial.

»Però en aquests instants, heus aquí Sant Josep que entra com una avalanxa.

»—Com s'entén això?—deia—. ¿Es que no n'hi ha prou d'haver tingut sempre la paciència d'un sant? ¿M'han de fer veure sempre el bon Jesús? Ja La tenim rodant per aquests mons de Déu; i tu fes-te la santíssima, i cuina, repassa la roba i tingues compte del Nen Jesús. N'hi ha un pèl massa; al cap de dos mil anys, les bromes comencen d'ésser de mal gust.

»I el Pare Etern, somrient, afable, li responia:

»—Josep, Josep! Que poc t'escau aquesta indignació! Deixa fer, deixa fer sempre. Si Maria no és al cel, és que té feina per la terra. ¡Com es veu que no llegeixes la premsa! Si no, ja sabries que la teva Esposa té molta feina a Espanya, singularment a Ezquioga i a Guadamar, on, per cert, tinc entès que me l'empaita la guàrdia civil.

»Sant Josep va exclamar:

»—Perdó, Senyor; perdoneu-me. No me'n recordava que ara les dones es fiquen en política. Però feu-me venir, si sou servit, almenys la meva sogra Santa Anna, que em faci les feines de la casa; és una excellent dona, encara que rondinaire i, tot

sovint, malpensada com els vells. A més, sordeja; però, què hi farem!... sempre he sentit a dir que els homes que tenen la dona famosa van molt mal servits.

»Tota la cort celestial, en conèixer l'escena, va admirar-se del tarannà dolç i simple del Patriarca.

* * *

Fins aquí l'article celestial. Mentrestant, aquí a la terra conferenciaven el senyor Fernando de los Ríos amb el Nunci, Mons. Tedeschini. El ministre espanyol digué:

—...Resumint: En correspondència amb aquest article del futur concordat, el Vaticà es compromet a limitar el nombre d'aparicions miraculoses per tot Espanya a dues anyals.

—El senyor Ministre potser oblida que és incontrolable, el Cel—li objectava amb un somriure melós i diplomàtic el Nunci.

Per tota resposta, don Fernando de los Ríos, amb el dit índex de la mà dreta estès, va trucar ràpidament al bell mig de la panxa del pontífex, bo i fent-li l'ullet.

Mons. Tedeschini va fer de resposta una rialleta molt fina que es va acabar en una tosseta gairebé musical.

Els nombrosos lectors que ens demanen números endarrerits d'EL BE NEGRE, podran trobar-los a la nostra Administració.

Correspondència

Argos.—Allò no va poder anar per qüestions de compaginació. Moltes gràcies pel demés. El dia que vulgueu, anirem a sopar plegats.

M. Vallés. — La lletra ha arribat tard, però hem fet un esforç per a complaure-us.

Mec Mec. — S'aprofitarà. Però, si us és igual, no envieu coses d'actualitat reculada.

Fra-Nela. — Més notícies i més curtes, si podeu.

Sol-eres. — Va bé. Però preferim anècdotes reals.

Paianons. — Sobretot, curt i concís! Ja veieu que l'espai no ens sobra.

SIC. — Col·laboradors com vós són els que ens convenen.

Penya C. de la R. — Enternits. Vindrem, un dimarts, a prendre cafè.

Cordero. — D'això se'n diu estar *al tanto.*

El be rupestre. — Ja veieu que ens va agradar.

Pere V. de l'Hort. — No us ofengueu, home de Déu! Es tracta, segurament, d'un descuit. Perquè aquesta casa, ja ho podem dir, és una mica a Can Seixanta.

Beista 1732. — En Pociello és així...

La torna. — La notícia és bona, com hi ha món.

X. Bonet. — Id. íd.

J. C. Noguera. — No se'l pot inquietar, pobret! D'un dia a l'altre se'ns quedarà als dits.

N. M. de T. — Val la resposta de la setmana passada.

Pau. — Llàstima que arribés tard, perquè era bo.

A. Truñó. — Si pesqueu més coses d'aquestes, envieu-les.

Barrila. — Apunteu-nos socis de l'O. i B.

Assidu llegidor. — Ens heu deixat parats.

Redacció: Carrer de Casanova, 212
Administració: Plaça Catalunya, 17

Nagsa : Casanova, 212 - 214 : Barcelona

(c) Ministerio de Cultura 2006